

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 5C/229/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714205135
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nora Zátopková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2016:5714205135.4

Rozhodnutie

Okresný súd Martin v konaní pred sudkyňou JUDr. Norou Zátopkovou v právnej veci navrhovateľa: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, proti odporcovi: C. J., L., XX.XX.XXXX, P. J. K. P. XXX, v konaní o zaplatenie 1 377,08 eur, takto

rozhodol:

- I. Súd vzájomný návrh odporcu v celom rozsahu z a m i e t a.
- II. O trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom podaným dňa 16.04.2014 žiadal zaviazat' odporcu zaplatiť žalovanú sumu s príslušenstvom. Vo svojom písomnom návrhu uviedol, že s odporcom dňa 16.12.2005 uzavrel zmluvu o revolvingovom úvere č. 8000009716, na základe ktorej poskytol odporcovi úver vo výške 1.659,83 €. Poskytnutý úver sa odporca zaviazal splatiť s úrokom v 36 mesačných splátkach vo výške 92,21 eur v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve. V súlade s ustanoveniami zmluvy poskytol navrhovateľ odporcovi revolving dňa 28.01.2008 vo výške 2.213,04 eur, ktorý sa odporca zaviazal splatiť v 24 mesačných splátkach vo výške 92,21 eur v termínoch splatnosti podľa nového splátkového kalendára.

Odporca sa dostal do omeškania s úhradou splátok úveru, preto si navrhovateľ uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, a to vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru ku dňu 05.07.2010. Navrhovateľom bolo uplatnené aj príslušenstvo, a to úrok z omeškania vo výške 9 % od 05.07.2010.

Odporca sa k návrhu navrhovateľa písomne vyjadril v podaní zo dňa 10.10.2014, v ktorom poukázal na nekalé obchodné praktiky navrhovateľa, na veľmi drobné písmo a na nesprávny údaj o RPMN. V zmluve uvedená výška 26,62 % nezodpovedá realite, pretože podľa výpočtov je v skutočnosti 71,31 %. Z uvedeného dôvodu je úver bezúročný a bezpoplatkový. Neprijateľné sú podľa neho aj sankcie uvedené v zmluve, a to požadovaná zmluvná pokuta z výšky splátky za každý deň omeškania. Rozhodcovská doložka uzavretá v zmluve, ako zmluvná podmienka je podľa odporcu nekalou, čo vyplýva z toho, že nebola individuálne dojednaná. S poukazom na neprijateľné zmluvné podmienky podľa názoru navrhovateľa zmluva je neplatná ako celok, preto žiadal určiť neplatnosť tejto zmluvy a zaviazat' navrhovateľa vydat' mu zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8000009716 zo dňa 16.12.2005 bezdôvodné obohatenie vo výške 1.601,21 eur a nahradiť trovy konania.

K vyjadreniu odporcu navrhovateľ zaslal písomné stanovisko podaním zo dňa 01.12.2014, kedy zotrval na svojom podanom návrhu. Poukázal na to, že návrh bol podaný na všeobecný súd odporcu, nie na rozhodcovský súd v zmysle rozhodcovskej doložky a žiadne nároky, ktoré by vyplývali z ustanovení o zmluvnej pokute navrhovateľ v súdnom konaní neuplatnil. K uplatneniu bezdôvodného obohatenia, ktoré si odporca uplatnil vo vzájomnom návrhu vzniesol navrhovateľ námietku premlčania. K námietke

premlčania vznesenej navrhovateľom, odporca uviedol, že v súlade s ust. § 107 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, musí súd skúmať uplynutie subjektívnej ako aj objektívnej lehoty. Vo vzťahu k subjektívnej lehote uviedol, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel v októbri 2014 od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktoré osobne navštívil ohľadom pomoci s vypracovaním vyjadrenia k návrhu na vydanie platobného rozkazu, doručenému 01.10.2014.

Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie písomným vyjadrením odporcu, listinnými dokladmi, výpisom z obchodného registra navrhovateľa, zmluvou o revolvingovom úvere č. 8000009716 zo dňa 16.12.2005, kartou klienta, výpis z internej evidencie navrhovateľa, oznámením o zosplatnení úveru, doručenkou s dátumom doručenia od oznámenia o zosplatnení, vzájomným protinávrhom odporcu, výpočtov RPMN vo vzťahu k predmetnej zmluve. Na pojednávanie konané dňa 02.07.2015 sa účastníci konania nedostavili. Navrhovateľ, jeho právny zástupca aj odporca mali doručenie riadne a včas vykázané. Svoju neúčast' žiadnym spôsobom neospravedlnili, preto súd pristúpil k prejednaniu veci a následne rozhodnutiu vo veci samej.

Navrhovateľ podaním zo dňa 26.06.2015 vzal návrh na začatie konania o zaplatenie 1.377,08 eur s príslušenstvom v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť a vrátiť časť súdneho poplatku.

Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 5C/229/2014 - 129 zo dňa 02.07.2015, ktorým konanie o návrhu navrhovateľa zastavil a vrátil navrhovateľovi krátený súdny poplatok za návrh, určil, že z dôvodu absencie údajov o RPMN je zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 16.12.2005 neplatná v ustanoveniach o ročnej percentuálnej miere nákladov za úver v bode 5 zmluvy, v dôsledku čoho sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, vo zvyšnej časti vzájomný návrh odporcu zamietol z dôvodu premlčania a ďalej rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zdôraznil, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel v októbri 2014 po kontakte so Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, a teda objektívnu 10-ročnú lehotu, ako aj subjektívnu 2-ročnú lehotu považoval za zachovanú a protinávrh za podaný včas.

Rozsudok, čo do výroku, ktorým súd určil čiastočnú neplatnosť zmluvy, napadol navrhovateľ. Uviedol, že súd výpočtom, ktorý je nepreskúmateľný, dospel k hodnote odlišnej ako je hodnota uvedená v bode 5. Pri výpočte vychádzal zrejme z nesprávne dosadených hodnôt na jeho výpočet napr. počet splátok 16, pričom v zmluve bola dohodnutá splatnosť v 36 splátkach. Zákon č. 258/2001 Z.z. v znení k uzavretiu zmluvy prípadnú nesprávnu výšku hodnoty RPMN v zmluve nesankcionoval tým, že by bol úver bezúročný a bez poplatkov. Takisto súd poukázal na znenie právnej normy, ktoré v čase uzavretia zmluvy nebolo účinné. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok tak, že zruší výrok o určení neplatnosti RPMN a zaviazat' odporcu na zaplatenie náhrady trov právneho zastúpenia.

Krajský súd uznesením č.k. 9Co/670/2015 - 170 zo dňa 05.11.2015 napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým súd určil neplatnosť zmluvy o revolvingovom úvere v ustanoveniach o ročnej percentuálnej miere nákladov a vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti vzájomný návrh odporcu zamietol, ako i vo výroku o trovách konania, zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd teda opätovne rozhodol o vzájomnom návrhu odporcu, v ktorom žiadal určiť neplatnosť zmluvy uzavretej s navrhovateľom dňa 16.12.2005 č. 8000009716 a priznať bezdôvodné obohatenie vo výške 1.700,79 eur s príslušenstvom.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. g) zákona 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 4 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať.

Vychádzajúc z obsahu uzavretej zmluvy a zmluvných dojednaní k zmluve o revolvingovom úvere súd dospel k záveru, že neboli splnené zákonné predpoklady na vyslovenie neplatnosti zmluvy ako celku. Zmluva síce neobsahuje všetky náležitosti podľa ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, avšak v zmysle ustanovenia § 4 ods. 4 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch sa zmluva považuje za platnú, pretože na jej základe bol odporcovi poskytnutý spotrebiteľský úver a odporca ho začal čerpať.

Súd pritom poukazuje aj na nález Ústavného súdu I. ÚS 242/07 zo dňa 03.07.2008, podľa ktorého jedným zo základných princípov výkladu zmlúv je priorita výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy, pred takým výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá, ak sú možné obidva výklady. Je tak vyjadrený a podporovaný princíp autonómie zmluvných strán, povaha súkromného práva a s ním spojená spoločenská a hospodárska funkcia zmluvy. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou, a nie zásadou. Nie je teda ústavne konformná a v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcim z čl. 1 ústavy je taká prax, keď všeobecné súdy preferujú celkom opačnú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom neplatnosť zmluvy nezakladajúcim.

Zákon vyžaduje pre určenie neplatnosti právneho úkonu naliehavý právny záujem. Súd má za to, že v danom prípade naliehavý právny záujem nie je daný, nakoľko úver sa podľa zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov, čo je otázka, ktorú by súd pri rozhodovaní o vydaní bezdôvodného obohatenia posudzoval ako predbežnú. Teda na to, aby si odporca mohol uplatniť vydanie bezdôvodného obohatenia, nie je potrebné určovať neplatnosť zmluvy.

Zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 16.12.2005 neobsahuje správny údaj o výške RPMN. Súd mal preukázané, že v zmluve bola uvedená výška RPMN 26,62 % s tým, že schválená výška úveru bola 50.004,- Sk (1.659,83 eur) s mesačnou splátkou 2.778,- Sk (92,21 eur), že splatnosť bola 36 mesiacov s poplatkom za uzavretie zmluvy 1.500,- Sk (49,79 eur). Vychádzajúc z výpočtu RPMN pre spotrebiteľský úver na internetovej úverovej kalkulačke pri poskytnutej výške úveru 1.659,83 eur, mesačnej splátke 92,21 eur v dobe splácania 36 mesiacov, poplatkom za uzavretie zmluvy 49,79 eur je výška RPMN 71,31 %, teda uvedený údaj nezodpovedá údajom v zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania. Podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak nie je uvedená RPMN. Zmyslom toho ustanovenia je zabezpečiť, aby spotrebiteľ bol informovaný o výške RPMN, čo môže mať v konečnom dôsledku vplyv na jeho rozhodnutie uzavrieť zmluvu. Z hľadiska informovanosti spotrebiteľa o výške RPMN je podľa názoru súdu irelevantné, či v zmluve RPMN nie je uvedená vôbec, alebo uvedená síce je, ale v nesprávnej výške. V jednom ani v druhom prípade spotrebiteľ nepozná výšku RPMN. Na základe uvedeného súd má za to, že ustanovenie § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch je potrebné vykladať v širšom zmysle, a úver považovať za bezúročný a bez poplatkov nielen v prípade úplnej absencie údajov o RPMN, ale aj v prípade uvedenia nesprávnej výšky.

Ostatné namietané zmluvné dojednania pokiaľ išlo k sankcie a rozhodcovskú doložku podľa názoru súdu, tieto nepredstavovali neprijateľné zmluvné podmienky, súd prihliadol aj na to, že zo strany navrhovateľa neboli uplatňované, navrhovateľ si uplatnil návrh nie na rozhodcovský súd, ale na všeobecný súd odporcu ako spotrebiteľa.

Zo strany odporcu bol uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý odôvodnil tým, že samotnú zmluvu o revolvingovom zmluvu považoval v kontexte neprijateľných, nekalých podmienok svojim obsahom ako aj účelom za zmluvu, ktorá odporuje zákonu, obchádza zákon ako celok a prieči dobrým mravom. Z uvedeného žiadal o vydanie bezdôvodného obohatenia, o ktoré sa obohatil navrhovateľ, keďže úver pre porušenie zákona bol bezúročný a bez poplatkov. Bezdôvodné obohatenie uplatnil výpočtom zaplatenej sumy vo výške 4.339,94 eur po odpočítaní poskytnutého úveru a revolvingového úveru 2.738,73 eur a poplatkov 99,58 eur (poplatok za uzavretie zmluvy zo dňa 16.12.2005 bol 49,79 eur a poplatok za uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 28.01.2008 v sume 49,79 eur, celkove 99,58 eur.), celkove 1.700,79,- eur.

Odporca tvrdil, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel v októbri 2014 od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS pri osobnej návšteve, kedy mu tento vypracoval vyjadrenie k návrhu na vydanie platobného rozkazu, doručené mu súdom dňa 01.10.2014. Tvrdenú skutočnosť o tom, kedy sa odporca dozvedel o bezdôvodnom obohatení žiadnym spôsobom odporca nedokladoval, v

písomnom vyjadrení nepredložil žiadny listinný dôkaz a pojednávania sa nezúčastnil napriek tomu, že bol naň a včas predvolaný. Podľa vyjadrenia navrhovateľa, ktoré žiadnym spôsobom zo strany odporcu spochybnené nebolo, do vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru, t. j. ku dňu 05.07.2010 odporca zaplatil celkovú výšku 4.339,94 eur. Návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia si navrhovateľ uplatnil podaním zo dňa 10.10.2014, doručený súdu 14.10.2014, ktorý následne upresnil podaním zo dňa 17.03.2015. Podľa názoru súdu bolo nesporné, že odporca výšku úhrady ním realizovanej musel poznať najneskôr dňom doručenia oznámenia o zosplatnení. Odporca sa nesporne dozvedel o zosplatnení úveru, pretože poštovú zásielku do vlastných rúk s uvedeným obsahom prijal dňa 16.06.2010. K uvedenému dátumu teda vedel koľko z poskytnutého úveru zaplatil, poznal obsah zmlúv, ktoré uzavrel, a preto v danom prípade bolo potrebné prihliadnuť na ust. § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

Podľa ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie a za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Zmluvu o revolvingovom úvere je potrebné v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Navrhovateľom bola vznesená námietka premlčania uplatneného vydania bezdôvodného obohatenia. S prihliadnutím na túto námietku súd skúmal zákonné lehoty v zmysle citovaného zákonného ustanovenia. Zákon rozlišuje subjektívnu a objektívnu premlčaciu dobu. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna. Subjektívna premlčacia doba začína plynúť, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, čo je vtedy, keď oprávnený pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor. Tak ako už bolo konštatované, do 05.07.2010 zo strany odporcu bola uhradená výška 4.339,94 eur s tým, že poskytnutý úver vrátane revolvingového úveru bol 2.738,73 eur. V tomto momente odporca nesporne vedel o skutkových okolnostiach, z ktorých možno usudzovať získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor. Odporca si uplatnil bezdôvodné obohatenie podaním doručeným súdu 14.10.2014. V danom prípade odporcovi uplynula 3 ročná premlčacia lehota, preto v tejto časti súd prihliadol na vznesenú námietku premlčania a návrh v tejto časti zamietol. Zo strany odporcu žiadnym iným spôsobom nebola preukazovaná skutočnosť, kedy by sa iným spôsobom dozvedel o tom, že sa navrhovateľ mal na jeho úkor obohatiť.

Pokiaľ ide o 10 - ročnú premlčaciu dobu súd dodáva, nie je preukázaný úmysel navrhovateľa bezdôvodne sa obohatiť. Tento úmysel nemožno odvodzovať zo zaužívanej praxe navrhovateľa. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 151 ods. 3 O.s.p. tak, že o trovách bude rozhodnuté do 30 dní samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd Žilina prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Podľa ust. § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.